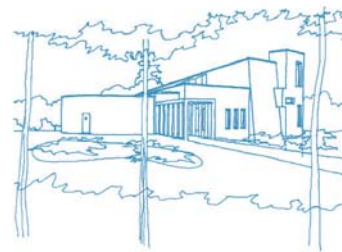

God helg

Menighetsblad for Fana sokn. Med artikler og reportasjer fra hele Fana prosti NR. 3/15 – ÅRGANG 52

God sommer!

FOTO: FROKORWIKIMEDIA.COM

Mange korplaner

Fana Kyrkekor lader opp til ny sesong med et ambisiøst program - og etterlyser samtidig nye, sangglade medlemmer. Side 2-3

Kapellan og HV-prest

Nær 30 år etter førstegangstjenesten stilte kapellan Lars Petter Eide opp som frivillig feltprest i Heimevernet. Side 6-7

Hvorfor valget er viktig

I september er det kirkevalg og nå er nominasjonslistene snart klare for et valg som betyr mye for kirken. Side 8-9 og 21

• Kontaktinformasjon side 21 • Kalender side 24

KIRKEVALGET:

Skaper framtidens kirke

Jeg tilhørte i mange år en gruppe som jeg kaller «ubåtkristne».

TORD BYRKJELAND BERNTSEN,
LEDER FANA SOKNERÅD

Det som kjennetegner denne gruppen er at vi kommer til overflaten i kirken ved jevne mellomrom. Vi oppsøker ofte kirken ved høytider, dåp, konfirmasjon, bryllup og begravelser, men ellers er vi ikke å se. Det er ikke noe galt i å tilhøre denne gruppen og mange trives godt med dette.

Mandag 14. september er det en god anledning til å komme til overflaten i Den norske kirke en ekstra gang. Mange har sikkert allerede fått opp periskopet. Jeg snakker om kirkevalget 2015.

Ved kirkevalget velger vi de personene som skal representere deg og meg i styringen og organiseringen av kirken vår. Ved kirkevalget stemmer vi på kandidater til to råd i Den norske kirke. Fana sokneråd og Bispedømmerådet i Bjørgvin. De skal representere oss, både lokalt i Fana sokn og i Den norske kirke de neste fire år. Du må bruke din stemme for å kunne påvirke hvordan du vil at kirken skal være i fremtiden og hvilke oppgaver kirken skal prioritere. Dette gjør du ved å stemme på de kandidatene som best representerer deg.

Jeg håper at mediefokuset som har vært rundt kirkevalget bidrar til at flere bruker sin stemme og at flere ser at deres stemme har faktisk betydning for hvordan Den norske kirke skal være i tiden framover.

Takk til nominasjonskomiteen for arbeidet med nye kandidater. Kom til overflaten og bruk din stemme! ●

Hva skjer i Kyrkjekoret?

Fana Kyrkjekor er en av Fana-bygdens gode tradisjonsbærere. For mange ett kjent innslag på gudstjenester, ikke minst knyttet opp mot kirkens høytidsdager.

AV LISBETH SMÅLAND SØVIK

Koret fremfører også konserter, alene eller sammen med andre kor. Korets dirigent er Jan Røshol.

Vi har under øvelse (øving hver onsdag i menighetssalen eller i kirken på Fana) funnet tak i Bjørn H. Smørås, og Lisbeth A. Særvold, styremedlemmer, henholdsvis kasserer og leder av koret.

«Requiem»-planer

På spørsmål om hva de ser frem til av korets program til høsten og i år 2016, er «Requiem» av Gabriel Faure, (av mange regnet som verdens vakreste korverk) samt stykker av Grieg, Moart, Durufle og Mendelssohn verker som Bjørn trekker frem.

Lisbeth føyer til at etter planen skal koret i år 2016 også fremføre hele «Requiem» av Maurice Durufle.

- Et vakkert og spennende verk, som vi så vidt har begynt å gjøre oss kjent med.
- Er det noe dere vil særlig trekke frem

Fana Kyrkjekor har ambisiøse mål for aktiviteten det

av opplevelser fra de siste årene i kyrkjekoret?

- Vi har Georg F. Händels «Messias» i friskt minne. Verket ble fremført i både Os og Fana kirke; sammen med kor fra Os, Fanasolistene og to profesjonelle solister. Fana kammerorkester medvirket også i høyeste grad til at dette ble en flott musikalsk opplevelse, både for oss som sang og spilte, og for publikum.

Variert program

- Vi vil ellers nevne at vi har god variasjon når det gjelder repertoar, og et godt og inspirerende læringsmiljø, med kompetent og engasjert kantor/dirigent.

- Nevn noen motivasjoner for at en bør vurdere å bli med i Fana kirkekor?

- For min egen del, vil jeg fremholde det gode miljøet i koret, og alle de sangene og

BIRKELAND • BØNES • FANA • SKJULD • SLETTEBAKKEN • STOREVEIT • SØREIDE
Menighetsbladene i Fana

God Helg utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana prosti. Vi tar med glede i mot artikler av ulike slag og gjerne også tips til reportasjer.

Levering av stoff: Leveres menighetskontoret eller sendes gyriskre@broadpark.no

Digitalfoto: Benytt høy oppløsning.

Lokalredaksjon: Gyri Skre, gyriskre@broadpark.no, 55 91 51 53. Lokal kontaktinformasjon: Se side 13

Sentralredaksjon: Redaktør Magne Fonn Hafskor, 922 94 877 - eyecu@online.no (Kun henvendelser ang. «fellesstoff» (s 5-12)). All annen kontakt: Se side 13.

Annonser: Frode Høyte - hoeyte@gmail.com

Produksjon: Dragefjellet Media AS, 55 23 25 47 - post@dragefjellet.no. Dropbox kan opprettes etter avtale for overføring av svært store filer.

Trykk: Bodoni, Straume

Deadline neste nummer: Kontakt lokalredaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer: Tirsdag 1. september

kommede året. Både store korverk og en Budapest-reise står på planen.

verkene vi får være med å synge, sier Lisbeth. Bjørn legger til:

- For ikke å glemme de fine korturene vi kan bli med på. Koret har hatt tradisjon for reise på tur sammen, gjerne annethvert år. I 2014 gikk turen til Berlin, der vi i løpet av en uke fikk sett mye av byen og omegn. Vi holdt to konserter, og sang «spontant» blant annet i kuppelen på Riksdagsbygningen.

Det er nå under planlegging en tur til Budapest i juni 2016.

- På turene får vi god anledning til å snakke sammen og pleie det sosiale miljøet i koret. Det er også anledning for ektefeller/samboere å delta, noe som har vist seg å kunne tilføre nye hyggelige bekjentskaper.

Lisbeth avslutter med å oppfordre sanginteresserte om å ta kontakt med oss, dersom de ønsker å se nærmere på muligheten for å bli med på spennende musikalske utfordringer i Fana Kyrkjekor! ●

FANA KYRKJEKOR: Store planer i nytt semester

Vi er ca. 40 medlemmer og har plass til noen flere på alle stemmer. Første ordinære øvelse er onsdag 26/8 kl. 19.30-21.30 i Fana menighets-hus. Dette er en åpen øvelse hvor du kan komme og høre og se hvordan vi har det!

Planlagt program:

- **Lørdag 12/9:** Koreminar med sangpedagog Kjersti Wiik
- **Søndag 15/11:** «In Paradisium», konsert med Faures «Requiem», korperler av Mozart, Durufle, Mendelssohn og Grieg samt verk av nyere komponister. Hele Durufles «Requiem» gjør vi i 2016.

- **Søndag 13/12:** Julekonsert
- **Sommeren-16:** Kortur til Budapest

Vi er en glad gjeng som liker å synge, har det trivelig sammen og legger vekt på at nye medlemmer skal føle seg velkommen. Høres dette spennende ut? Ta kontakt for nærmere info. Angi gjerne noe om musikalsk motivasjon og erfaring.

- Dirigent, kantor Jan Røshol, jan.roshol@bergen.kirken.no tlf. 489 94 700.
 - Korleder Lisbeth A. Særvold tlf. 924 61 138
- Se også www.fanakyrkjekor.no ●

Fanatorget Blomster AS

AURDALSLIA 12 · 5253 SANDSLI
Tlf: 55 22 65 10

FAGKUNNSKAP OG STORT UTVALG!

GULLSMED
H. GAMS-HAUGSØEN
LAGUNEN 55 13 38 60
www.hgh.no

UTLEIE I FANA MENIGHETS- SENTER

Vi leier ut lokaler til dåpsselskap, konfirmasjonsselskap, minnesamvær, åremålsdager og andre sammenkomster.

Kontakt menighetskontoret

tlf. 55 59 32 51

for bestilling/pris

FANA MENIGHET

GRAVSTEIN

Alle utførelser - fra grov til helpolert. Rikholdig utstilling under tak.

Navnetilføyelser og oppussing.

Katalog på eikner.no

Mandag og fredag 7-15

Tirs, ons og torsdag 7-18

Lørdag 10-14

STEINRIKET

EIKNER NATURSTEIN

Ulsmåg. 27, Nestfun 55987000

Første- klasses

Førsteklasses skole- startgudstjeneste

Vi ønsker deg som skal begynne i 1.klasse velkommen til Førsteklasses gudstjeneste:

- Ytrebygda 16.august kl. 11.00
- Fana 16.august kl. 11.00

Her vil det bli en fin markering av skolestart. Etter gudstjenesten blir det pølser og leker for hele familien. Registrering og oppmøte 10.30. Ta med deg skolesekken! ●

UNG FANA

FANA MENIGHET BARN OG UNGDOMSARBED

- **23. – 28. juni**
Tenårings Treff TT:15 på Gjøvik
- **16.august**
Førsteklasses skolegudstjeneste i Ytrebygda kirke kl 11.00.
- **16.august**
Førsteklasses skolegudstjeneste i Fana kirke kl 11.00.
- **29. -30.august**
LØFT lederkick-off for ledere i ungdomsarbeidet
- **30.august**
Presentasjonsgudstjeneste nye konfirmanter Ytrebygda kirke kl.11.00
- **30. august**
Presentasjonsgudstjeneste nye konfirmanter Fana kirke kl.14.00

STØRST AV ALT
BARN OG UNGE I DEN NORSKE KIRKE

Å gå

Jeg er fascinert av det å gå. Dette verbet som kan bety så mange ting – ikke bare det fysiske «å bevege seg på føttene». For det er så mye som kan gå: **bilen** og **det** og **strømmen** og **omgangssyken** og **toget** og ...

REFLEKSJON AV DIAKON LINDA BÅRDSEN

Bibelen forteller om en Gud som kom helt nær og gikk iblant oss mennesker – Jesus Kristus. Han var vel kjent med hva det vil si å «bevege seg på føttene» da han vandret rundt i Israel, for hans måte å reise på var å gå – slik det var for de fleste på den tida. Men Jesus var ikke bare opptatt av å gå i fysisk forstand – han var opptatt av å gå «den andre milen» med et menneske. Det gjorde han sjøl i møte med folk, og det oppfordres vi til å gjøre også.

Så kan det å gå en ekstra mil med noen bety så forskjellig, og noen ganger gjør vi det lett, mens andre ganger koster det mye. Det kan være at vi skal stille konkret opp når naboen trenger hjelp (plenklipping, husvask, bli kjørt et sted), det kan være å tilby en skulder å gråte på når en venns liv går i stykker, det kan handle om å stille noen til ansvar for noe og ved det faktisk hjelpe dem videre, det kan være å ... Du vet så godt hva det vil si å følge noen en ekstra mil på veien, og du vet hva det betyr at noen gjør det for deg.

I den forrige Plan for diakoni i Den norske kirke, stod det en setning som jeg er veldig glad i: «Vi er skapt til å få vårt liv av vår nestes hånd.» Ingen av oss klarer oss alene! Kanskje en selvfølgelig ting å si? Ja, men likevel noe som trenger å bli sagt høyt av og til: vi er avhengig av hverandre! Vi trenger at noen stiller opp for oss når vi ikke kan klare ting uten hjelp, og noen ganger trenger vi at den hjelpen blir tilbudt oss uten at vi spør. For vi har så inderlig vondt for å spørre, mange av oss – selv om vi liker godt å bli spurt om å hjelpe selv...

Vi lever i en globalisert verden. Vår neste finnes ikke bare her i nabolaget vårt – han eller hun kan befinne seg tusenvis av kilometer unna oss. Og gjennom media i ulike kanaler får vi verden inn på oss, og berøres av det når det skjer katastrofer, ulykker og krigshandlinger. Og det er godt at vi berøres. Så er de fleste av oss i den situasjonen at vi kan bidra noe økonomisk når det er nødvendig – f.eks. ved store naturkatastrofer i land der fattig-

dommen er utbredt, og mye penger trengs for å lindre nøden. Da tror jeg vi ofte tilbyr før vi er spurt, for hjertene våre beveges. Det er jeg glad for.

Det er en ubehagelig sannhet at en del av naturkatastrofene som oppstår kommer av endret klima. Og vi mennesker er medansvarlige for at det endres, ikke minst gjennom livsstil og forbruk i vesten. Vel, her nytter det ikke bare å oppfordre folk til å gå i stedet for å ta bilen, for da vil vi ikke klare å dekke de behov som vi har i samfunnet. Men, vent, kanskje vi likevel kan oppfordre til det? Kanskje vi skal vurdere om det å gå er et alternativ i hvert fall på noen dager – enten til og fra jobben, eller til butikken, eller ved å ta søndagsturen på fjellet i nærmiljøet, slik at en slipper å kjøre først? Da gjør vi et slag for miljøet, for vår neste – og for oss selv gjennom bedret helse.

Mot klimatoppmøtet i Paris i desember er det en bevegelse på gang: I hele Europa arrangeres det «klimapilegrimsvandring» fram mot toppmøtet. Her i Norge går selve aksjonstida fra 7. juni til 22. august – da gir vi stafettpinnen videre til Sverige. Så går denne tverrkirkelige, internasjonale stafetten videre gjennom Europa – med fokuset «På vei mot klimarettferdighet». Du kan lese mer om arrangementet på Klimapilegrim.no – og der kan du også legge inn et arrangement om du ønsker å lage en lokal vandring i ditt nærmiljø.

Løvtakksiden menighet tyvstartet litt og brukte den nye Løvtien til en vandring for barn og familier 7. mai, menighetene i Fana og Bergen Domprosti arrangerte vandring 2. pinsedag fra Eidsvåg kirke via den økumeniske gudstjenesten på Kristkirketomten (som ble i Centralkirken pga regnet...), og videre til Storetveit kirke.

Dette er én måte vi kan – bokstavelig talt – gå «den andre milen» for våre medmennesker – slik Jesus oppfordrer oss til. Men det er mange måter, og du må finne din egen vei å gå i dette. **God tur!** ●

Kirkens SOS bytter telefonnummer:

En prat for livet skal koste lite

Fra og med 3. mars er det nye nummeret til Kirkens SOS 22400040. Det er kun én grunn til dette skiftet: de som trenger Kirkens SOS skal slippe å telle på kronene.

AV GRETA GRAMSTAD, DAGLIG LEDER, KIRKENS SOS I BJØRGVIN

Med det nye nummeret koster en samtale bare det en samtale til en fasttelefon ville kostet. For mange betyr det at samtalen er gratis, mens andre må betale noe. Det avhenger av den enkeltes telefonabonnement. Det kan koste en del å ringe, men det skal ikke koste mye i kroner og øre. Hvorfor? Jo, for denne samtalen kan være en prat for livet.

Årlig besvarer Kirkens SOS mer enn 177.000 telefoner og rundt 14.000 chat og sos-meldinger (anonymisert epost). Med 900 frivillige og over 30 ansatte, gjør Kirkens SOS gjennom sine 12 lokale sentre denne telefontjenesten tilgjengelig for mennesker som opplever å være i krise. Mange er mennesker som kjenner at livet er i ferd med å gå i svart.

I fjor handlet halvparten av alle chatsamtaler og hver tredje SOS-melding om selvmord. På telefonen snakket 15 prosent av innringerne om tanker de hadde om ikke lenger å ville leve. Det er over 500 mennesker som tar sitt eget liv i Norge hvert år, og rundt 10 ganger så mange som forsøker, og enda mange flere som tenker på å gjøre det. Dette er høye tall, og temaet er vanskelig å snakke om.

Kirkens SOS vil derfor være et lavterskel samtaletilbud for dem som opplever at livet er utfordrende, særlig for dem som går med selvmordstanker. Telefonen skal være en åpen linje der det er lov å snakke om alt, og der de som tar imot samtalen tåler å høre om livet slik det egentlig er for den som ringer inn. Et urolig menneske som i telefonen møter et medmenneske som gir rom for å snakke om innringerens tanker og planer om å gjøre det slutt, er livsnødvendig. Hvert år er denne åpne kanalen med på å redde liv.

Kirkens SOS er et nasjonalt nettverk av frivillige som 24/7 tilbyr et lyttende øre og bankende hjerte. Vi vil lytte og være tilstede og gi rom for de uenevnelige tanker og planer og samtidige lete frem livsmot og håp. Derfor skal det nye Kirkens SOS-nummeret finnes overalt. Det skal være

lett å finne og koste lite å ringe. For det kan handle om en prat for livet.

Kirkens SOS i Norge har også fått ny generalsekretær! Leif Jarle Theis hadde sin første arbeidsdag mandag 2. mars. Han kommer fra stillingen som daglig leder i Kirkens Bymisjon i Bergen. ●

RING ET MEDMENNESKE: Kirkens SOS er et lavterskel samtaletilbud for dem som opplever at livet er utfordrende, særlig for dem som går med selvmordstanker. Telefonen skal være en åpen linje der det er lov å snakke om alt, og der de som tar imot samtalen tåler å høre om livet slik det egentlig er for den som ringer inn. FOTO: TRIVIAKING/CREATIVE COMMONS

Lars Petter Eide er feltprest i Heimevernet og kapellan i Slettebakken. I februar deltok han på en årlig utveksling i USA med amerikanske National Guard. I denne artikkelen forteller Eide om turen, om bakrunnen for tjenesten og om feltprestens oppgaver i dagens HV.

Kapellan feltprest

AV LARS PETTER EIDE, KAPELLAN I SLETTEBAKKEN MENIGHET

Det er lenge siden jeg var rekruert i kongens klær. I 1986 var jeg seks uker på Madla, på marinens rekruttskole. Etterpå ble det ett år i Ramsund som presteassistent. Så skulle det gå ni år til, før jeg kledde meg i uniform igjen, på offiserskurs for feltprester i 1996. 16 år senere får jeg tilbud om å bli feltprest i Heimevernet, distrikt 09, med base på Bergenhus.

Stillingen er distriktsprest knyttet til innsatsstyrke Bjørn West, og har en ramme på 40 dager per år. Nå har jeg vært feltprest i heimevernet (HV) i snart tre år, i tillegg til å være kapellan i Slettebakken. I Norge er det 33 HV-prester. Alle har faste, sivile stillinger, og er i heimevernet i tillegg.

Heimevernet (HV) ble opprettet etter krigen som et lokalt basert folkeforsvar på basis av Milorg-erfaringene. HV er i dag en nasjonal beredskaps- og innsatsstyrke med 45 000 soldater fordelt på 252 lokale HV-områder på land og sjø. Mannskapene utgjøres av vernepliktige soldater og vervet, frivillig personell.

Tjenesten består av etikkundervisning for befal og mannskap, feltgudstjenester, bønn på linje ved oppstillinger, mange formelle samtaler og enda flere uformelle. Feltprestene er også etiske rådgivere for sjefene ved avdelingene. På øvelser og treninger hender det at feltprestene steker og serverer vafler. Da blir det god stemning og gode samtaler. Som heimevernsprest reiser jeg rundt i hele distriktet vært på øvelser, fra Sognefjorden i nord, til Sveio i sør.

Norsk-amerikanske møter

Det absolutte høydepunktet var å være norsk HV-prest på Norex 2015. Dette er en årlig utveksling i USA med amerikanske National Guard, og holdes i Camp Ripley (Minnesota). Det var en fantastisk opplevelse som gav mange nye erfaringer, bekjentskaper og venner.

8.-13. februar var vi på plass i staben for utvekslingen, og hadde forberedelsesdager på Værnes garnison. Som prest var jeg en del av staben. Vi ble godt kjent med hverandre, og foretok de siste forberedelser for mannskapene, som var 50 HV-ungdommer og 50 innsatssoldater fra hele landet. Disse dagene holdt jeg kapellet åpent, og soldater kom, tente lys, og hadde en stille stund.

Forsvarets kjerneverdier

Alle som skulle reise til USA måtte gjennom en etikkleksjon som fokuserte på forsvarets kjerneverdier: Respekt, ansvar, mot, og refleksjon rundt disse

verdiene. Vi dro til USA med amerikanske tankfly, som ellers var brukt til å tanke opp mindre fly i luften. Av ulike grunner ble flyene forsinket. I ventetiden stekte jeg og den fantastisk flinke kokken som var med vafler. Det hjalp på stemningen.

Selve utvekslingen fant sted fra søndag kveld til torsdag morgen. De første dagene besto i å bli kjent med den amerikanske presten og hans assistent og koordinere prestetjenesten med dem. Pastoralt vennskap ble umiddelbart etablert.

Minnemarkering

Vi forberedte skrevne bønner (praises) til de store måltidene, slik at vi bad den samme bønnen på engelsk og norsk. Gudstjenesten vi skulle ha sammen ble også gjennomgått og fikk en siste finpuss. Forberedelsene ble gjort i det vakre kapellet i leiren, og den lutherske presteassistenten serverte oss kaffe i kopper så store som mugger, mens han pusset kirkesølv og gjorde klart gudstjeneste-rommet.

Vi holdt sammen med de høyeste offiserene fra norsk og amerikansk side en minnemarkering med kransnedleggelse ved monumentet for 99. bataljon. Bataljonen ble opprettet i USA under 2. verdenskrig og besto av av norske motstandskjempere. For 70 år siden var bataljonen med på invasjonen i Normandie.

Tre store måltider

Mot slutten av utvekslingen ble det flere spennende opplevelser

med helikoptertur, helikoptersimulator og andre simulatorer sammen med staben. En spesiell bygget treningsby ble også besøkt, hvor innsatstroppen hadde opplæring. HV-ungdommen var jeg også en del sammen med. De deltok også på gudstjenesten, og hjalp blant annet til som forsangere til salmene.

Det ble holdt tre store måltider: *American meal, norwegian meal og farewell banquet* (det siste store felles måltidet). Her hadde prestene en sentral plass. Det ble bedt på engelsk og norsk, både før og etter måltidet. Jeg fikk erfare at et måltid ikke bare er et måltid, men så mye mer. Det var fellesskap, gode samtaler, relasjonsbygging, og utveksling av opplevelser og erfaringer. Tilstede ved hvert måltid var det et sted mellom 300 og 450 personer. Det norske måltidet ble så vellykket at vår kokk nærmest ble forgylt med gratulasjoner og takksigelser.

Rikholdig program

Det stod ellers mer enn måltider på programmet. Jeg besøkte den norske kirken i Minneapolis, Mindekirken, og fikk fremsi en hilsen under gudstjenesten der. En stor opplevelse var det også å få møte sønnen til mine faddere fra Minneapolis.

Mot slutten av utvekslingen var alle 111 deltakerne sammen med amerikanerne på NHL-kamp: Minnesota Wild vs. Edmonton Oilers. Vi besøkte Amerikas største kjøpesenter, Mall of America, to ganger, og fikk sett oss rundt i Minneapolis. Det var i det hele tatt en

i Slettebakken og i Heimevernet

HV-UNGDOM I USA: Alle som skulle reise til USA måtte gjennom en etikkleksjon som fokuserte på forsvarets kjerneverdier: Respekt, ansvar, mot, og refleksjon rundt disse verdiene.

ÅRLIG SAMLING: Det absolutte høydepunktet var å være norsk HV-prest på Norex 2015 i februar. Dette er en årlig utveksling i USA med amerikanske National Guard, og holdes i Camp Ripley (Minnesota).

fantastisk reise, men det var godt å komme hjem igjen også, til familien, og til menigheten.

En menighet i sorg

Mens jeg var i USA, fikk jeg melding om Olav Øgaards bortgang, en nesten surrealistisk melding å få så langt hjemmefra. Flere av de norske offiserene hadde hørt om ulykken i Sædalen, og det viste seg at flere hadde kjennskap til organisten Olav Øgaard. Det å komme hjem til en menighet i sorg og til Olavs begravelse, var som å komme fra det ene ytterpunktet til det andre.

Men også dette ble en del av reisen min denne vinteren, så langt borte, og likevel så nært hjemme.

I HV er det fokus på forsvar av det kjæreste vi eier, forsvar av landet vårt, forsvar av vårt eget og andres liv. Det er et tynnere slør mellom liv og død i HV-sammenheng enn i det sivile livet. Samtalene med prest, formelle eller uformelle, er mange og viktige, og samtaler rundt tro og tvil berøres ofte. Det er mye tro blant HV-mannskap og befal. Dette gjør tjenesten som prest i heimevernet særs meningsfull, og beriker også min tjeneste som prest i Slettebakken. ●

Veival for folkekyrkja

Kyrkjevalet har i aukande grad blitt uttrykk for kva retning medlemmane vil at kyrkja skal gå i. Då er kandidatanes haldning i viktige verdispørsmål avgjerande.

AV MAGNE FONN HAFSKOR

Nominasjonskomiteane for val til Bjørgvin bispedømeråd og Kyrkjemøtet har no lagt fram sine tre vallister. I Bjørgvin bispedøme kan du stemme på fire av totalt sju leke representantar.

Nominasjonskomiteen for leke har her lagt fram ei prioritert liste på 17 leke kandidatar (åtte kvinner, ni menn). Karl Johan Kirkebø frå Bønes er ein av desse. Dei tre resterande leke representantane er det kun dei tilsette som kan stemme på. Nominasjonskomiteen for lek kyrkjeleg tilsette har levert ei liste på fem kandidatar; tre kvinner og to menn.

Når det gjeld den geistlege representanten, er det kun prestar i fast stilling som kan avgje stemme. Komiteen for nominasjon av prestane sin kandidat har også lagt fram ei alfabetisk ordna liste på fem kandidatar (ei

kvinne, fire menn). Sokneprest Ivar Braut i Birkeland er ein av desse fem.

Ei hand på rattet

Det er eit stykke frå partipolitikk til kyrkjeval. Her finn vi ikkje dei store ideologiske motsetningane, men det er likevel nok som skil kandidatane til at ein til ein viss grad kan snakke om to fløyar. På vegen fram mot ei fristilt folkekyrkje er det viktig å ha alle med, og det er nok noko av bakgrunnen for at bispedømet framleis ynskjer ei hand på rattet når bispedømerådet skal setjast saman.

Ei viktig skillelinje går mellom dei som meiner at likekjønna par kan vigslast i Den norske kyrkja og dei som meiner at ekteskapet skal vere mellom mann og kvinne. På listene under er difor representantane merka med anten JA (positiv til likekjønna vigsel, NEI (negativ) eller 0 (nøytral). ●

Stem på den kyrkja DU vil ha

Ved haustens kyrkjeval vert Kirkemøtets samansetning for 2016-2019 avgjort. Dette er ein periode der det er venta store endringar.

AV MAGNE FONN HAFSKOR

Kyrkjevalet består av val både til landets 1250 sokneråd og til dei 11 bispedømeråda som samla utgjer Kyrkjemøtet. Til sokneråda skal det samla veljast 8500 medlemmer. Over 15000 kandidatar stiller til val.

Grunnlovsendringane i 2012 var ein viktig milepæl i prosessen med endra relasjonar mellom kyrkje og stat. Frå 2017 skal kyr-

kja overta ei rekkje oppgåver frå staten, blant anna arbeidsgjevaransvaret for 1600 medarbeidarar og økonomiforvaltning. I dag er det staten ved Kulturdepartementet som tildeler og fordeler bevilgninga på 1.8 milliarder kroner til Den norske kirke. Når stat og kyrkje skil lag i 2017, er det Kirkemøtet som skal bestemme og styre korleis pengane skal fordelast internt i kyrkja.

Kyrkjias øverste organ

Kirkemøtet er det øverste styrande organet i Den norske kirke, og består av medlemmane i alle bispedømeråda. Fram til 2020 vil dei blant anna diskutere

ny organisering, forbøn eller vigslsliturgi for likekjønna, mobilisering for dåp, rekruttering til kyrkjelege stillingar, fleirkulturelt dialogarbeid og arbeid for fred, rettferd og miljø.

Som kyrkjemedlem kan du stilla som kandidat både lokalt og regionalt. Som tidlegare har ein nominasjonskomité vald av sokneråda samla inn forslag og sett opp eit listeforslag. Dette listeforslaget skal vere breidt, både med tanke på kjønn, alder, bakgrunn, bustad og ulike meiningar blant kandidatane.

Aukande demokrati

Bispedømeråda har til saman

116 medlemmer. 77 av representantane er lekfolk som ikkje er ansatt i kyrkjeleg stilling. 65 av desse skal veljast ved direkteval. Kyrkjevalet i 2015 blir dermed det første der eit knapt fleirtal av Kirkemøtets medlemmer blir vald direkte av kyrkjias medlemmer.

Dette er i tråd med Stortingets krav om at det skulle gjennomførast ei demokratireform i kyrkja, med auka bruk av direkte

FIRE VAL, ÉIN VALGDAG: Kyrkjevalet 2015, med val både til sokneråd og bispedømeråd, vert halde samtidig med val til fylkesting og kommunestyre 14. september 2015.

FOTO: KIRKEN.NO

val, kyrkjeval samtidig med of-fentlege val og ulike forsøks-ordningar for val til bispedømerådet og Kirkemøtet. Årets kyrkjeval er her eit steg i rett retning.

Sju bispedømer skal i 2015 ha reint direkteval av alle sine sju lekfolksrepresentantar. Dette gjeld Oslo, Borg, Hamar, Stavanger, Nidaros, Sør-Hålogaland og Nord-Hålogaland. For dei fire resterande bispedøma (Tunsberg, Agder og Telemark, Bjørgvin og Møre) er det kombinasjonsvalg, der fire lekfolksrepresentantar blir vald direkte i stemmelokala og tre blir vald indirekte ved avstemning i sokneråda.

Tre millionar kan stemme

Nominasjonsarbeidet i dei 11 bispedøma har pågått frå november 2014 til februar 2015, blant anna på bakgrunn av forslag frå sokneråda. Ved kyrkjevalet i 2011 blei det avgitt 418.700 stemmer (13,47 prosent av de stemmeberettiga). Kyrkjemedlemmer som fyller 15 år i 2015 har stemmerett ved kyrkjevalet. Det betyr at over tre millionar kan avgi stemme.

Stiller med egne lister

Nytt i år er at det også er mogleg for andre enn nominasjonskomiteane i sokneråda å stille

lister. Blant anna har ei gruppe med namnet «Åpen folkekirke» (www.apenfolkekirke.org) signalisert at dei ynskjer å stille liste i alle bispedøma. Dei vil styrke demokratiet i Den norske kirke, og arbeider for at likekjønna skal få gifte seg i kyrkja. Nettverket «Levende folkekirke» (www.levendefolkekirke.no) vil også presentere egne kandidat-lister. Dei arbeider for «en levende, tydelig og evangelisk folkekirke, der ekteskapet blir definert som en skaperordning mellom mann og kvinne, innstiftet av Gud».

Meir informasjon:
www.kirken.no/valg ●

LOKALE KANDIDATAR: Karl Johan Kirkebø frå Bønes (t.v) og sokneprest i Birkeland, Ivar Braut, står begge på vallistene.

Leke kandidatar:

1. Nordeide, Inger Helene T. Førde (f. 1961). NEI.
2. Baartvedt, Nora. Voss (f. 1994). JA.
3. Kirkebø, Karl Johan. Bønes (f. 1950). JA.
4. Skeidsvoll, Andreas. Osterøy (f. 1992). NEI.
5. Dale, Berit Nøst. Meland (f. 1952). NEI.
6. Økland, Marius. Bremnes (f. 1986). NEI.
7. Ågotnes, Liv. Fjell (f. 1967). JA.
8. Lindøe, Ida. Ålvik (f. 1967). JA.
9. Øiestad, Vemund. Stryn (f. 1948). JA.
10. Hilleren, Per. Stedje (f. 1959). NEI.
11. Økland, Inge Wilhelm. Sandviken (f. 1988). NEI.
12. Kalvenes, Hildegunn. Austevoll (f. 1947). NEI.
13. Solsnæs, Bjørn Sandvik. Leikanger (f. 1995). NEI.
14. Mæland, Kjellfrid. Torunn. Stord (f. 1951). 0.
15. Helgesen, Gunn Ragnhild V. Selje (f. 1956). 0.
16. Aadland, Kjell Jarle. Os (f. 1949). 0.
17. Bildøy, Jostein. Førde i Sunnfjord (f. 1966) NEI

Kyrkjeleg tilsette kandidatar:

- Aarvik, Inger Elisabeth. Kantor, Ullensvang. JA.
- Husa, Beate. Kyrkjeverje, Sund. NEI.
- Pettersen, Dag Reidmar. Trusopplærar, Sund. NEI.
- Taylor, Joy Elizabeth. Kyrkjeseekretær, Fjaler. JA.
- Tveit, Arne. Kyrkjebyggsjef, Bergen kyrkjelege fellesråd. 0.

Geistlege representantar:

- Boge, Kjersti Brakestad. Kapellan, Voss. JA.
- Braut, Ivar. Sokneprest, Birkeland. NEI.
- Danbolt, Andreas. Ungdomsprest, Indre Sogn. NEI.
- Hjemdal, Per. Sokneprest, Etne. NEI.
- Koppang, Tor Martin. Sokneprest Biskopshavn. NEI.

Menighetsbladene ska

80 prosent av de som mottar et lokalt menighetsblad sier at de som regel alltid

leser bladet, selv om de sjelden eller aldri går i kirken, og enda flere av leserne sier at de liker å lese intervjuer med folk fra nærmiljøet og om lokalhistorisk stoff som kommer på trykk i bladet.

AV MARTIN A.E. ANDERSEN

Dette går frem av en landsdekkende undersøkelse om menighetsbladenes betydning og fremtidige muligheter, og den viser altså at menighetsbladene har en oppsiktsvekkende evne til å skape lokal tilhørighet både til den lokale kirken og til nærmiljøet generelt. Ikke minst i lokalområder med sterk utbygging og stor tilflytting vil dette være en sentral faktor i utviklingen av kontakt og fellesskap i nyetablerte nabolag.

Historiske forandringer

Denne typen nabolag er det nær sagt over alt innen menigheter som i dag hører til Fana prosti. Går vi derimot 50 år tilbake i tid, utgjorde flere av disse områdene knapt noe nabolag av betydning, og flere av dem var den gang slett ikke påtenkt som selvstendige kirkelige enheter med en lokal kirke som senter for et aktivt og utadvendt menighetsliv.

Knappt noen av de personer som stod bak fjorårets store leser- og utgiverundersøkelse om landets menighetsblad, hadde vel ventet, eller hadde kunnet forutse, noen av de interessante og ganske oppsiktsvekkende resultater en kom frem til, nemlig at et menighetsblad i tillegg til oppgaven som informasjonsorgan for lokale kirkelige aktiviteter, også bidrar til at folk som bor innen en menighet og til vanlig ellers er direkte passive i forhold til tradisjonell kirkelig virksomhet, mer enn gjerne leser nettopp det som disse bladene bringer av informasjon og lokalhistorisk stoff fra nærmiljøet.

Slikt stoff vil som oftest umiddelbart ha aktuelle tilknytningspunkter til personer, hendelser og steder i leserens nabolag og

miljø. Dermed er interessen vakt og kontakten knyttet for leseren til personer, hendelser, tradisjoner og steder i nærmiljøet.

Ikke i et tomrom

Den norske kirke og dens lokale menigheter opererer ikke i et tomrom, men innen en kristen tradisjon som går mer enn tusen år tilbake her i landet, og som har tilknytning til langt eldre og mer dyptgripende religiøse og kulturelle tradisjoner i Europa for øvrig og i det nære Østen.

I dette perspektivet og i denne tradisjonen er det mer enn nok å ta fatt i for å aktivisere og knytte nærmere til den lokale kirken noen av de mange menighetsbladlesere, som altså holder seg unna nærmiljøet til den lokale kirken, men som likevel ikke ser det som bortkastet tid å holde seg orientert

om hva kirken arbeider med og hva man finner på å sette på trykk i det lokale menighetsblad.

Kirkegjengere eller ikke?

Vi har altså med store grupper å gjøre som tradisjonelt sett kan regnes som kirkefremmede, men som likevel er interessert i kirkens historiske og dagsaktuelle «gjøren og laden» som aktør i nærmiljøet. Hva om de ble trukket nærmere sitt lokale menighetsmiljø ved at det gikk ut en melding om at interesserte kan møtes for å finne frem til hva som historisk og praktisk kan knyttes til nærmiljøets kirkested, barns skolegang og generasjoners trosopplæring?

Nærmiljøets historiske utvikling er tradisjonelt først og fremst et arbeidsfelt for lokalhistorikere, enten de opptrer som lokalt historielag eller som enkeltpersoner

per tilhørighet

med lokalhistorisk interesse. Men intet skulle stå i veien for at en lokal menighet kan gå inn på dette feltet for å se nærmere på hvordan området, som man nå lever og arbeider i, har blitt valgt ut og videreutviklet som kirkested, hvordan den grunnleggende skolegang for barn og ungdom i miljøet har blitt organisert og utviklet, og ikke minst hvordan den kristne trosopplæring har blitt utformet og gitt innhold gjennom århundrer frem til dagens noe uklare resultat.

Burde vekke interesse

Et slikt studiearbeid burde få oppmerksomhet og tilslutning fra både «leg og lærd» innen enhver menighet, og en viktig oppgave burde være at en aktivt søkte å få med i dette arbeidet noen av de litt kirkefremmede, som man vet det er mange av i

MENIGHETSBLADET NÅR UT: Den omtalte leserundersøkelsen er nærmere omtalt i menighetsblad nr. 3, 2014. Ta kontakt med ansvarlig redaktør dersom du ønsker tilsendt elektronisk særtrykk (pdf) av saken.

ILLUSTRASJONSFOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

enhver menighet, men som den tidligere nevnte undersøkelsen viser, følger med gjennom menighetsbladet og har en «passiv avstandsinteresse». Uansett kan man i alle fall regne med at de resultatene som en kommer til å legge frem, vil nå en stor skare menighetsbladlesere utenfor grupper av faste kirkegjengere.

Noen sentrale oppgaver å arbeide med kunne for eksempel være som følger:

- Et fåtall av kirkene i Fana prosti i har ligget der lenge. Valg av kirkested og kirken har sin historie.
- Hvilken kirkevei hadde folk i gamle dager, der nye menigheter nå er etablert?
- Hva annet enn kirkegang preget samlingen på kirkebakken i flere hundre år?
- Reformasjonen var bakgrunn for etableringen av pliktig skolegang. Hvor har barn og ungdom hatt sin skolegang gjennom århundrene siden den gang, og hvilke fag har de hatt i tillegg til tros læren?
- Hvordan har bibelhistorie, bibellesing, salmesang, kirkehistorie og tros lære variert i innhold?
- Hva skiller dagens tros lære i menigheten fra tidligere tiders kristendoms kunnskap i skolen?

Å finne fullstendige svar på disse omfattende og krevende spørsmålene blir ingen enkel oppgave. Men noe finner en etter hvert frem til når flere setter seg sammen og en får med en ressursperson eller to, som er litt lokalhistorisk orientert, har noe greie på skolegang og tros opplæring, og som kan hjelpe til med å finne kilder hos personer, i lokalhistorie, leksika, og på internett.

Den tidligere nevnte leserundersøkelsen ble presentert som «Menighetsbladet – en tilhørighetsskaper med imponerende stor leserkrets». Et aktivt nærmiljøarbeid på grunnlag av rapporten kan muligens ende med at den blir omtalt som «en tilhørighetsskaper som førte flere til kirkebenken». ●

Boktipset:

«Lysglimt fra prekestolen»

Tittelen er hentet fra en samling andakter skrevet av kapellan Lars Petter Eide i Slettebakken kirke. Andaktene følger kirkeåret fra advent til påskedag.

AV NORA J. E. LINDÉN

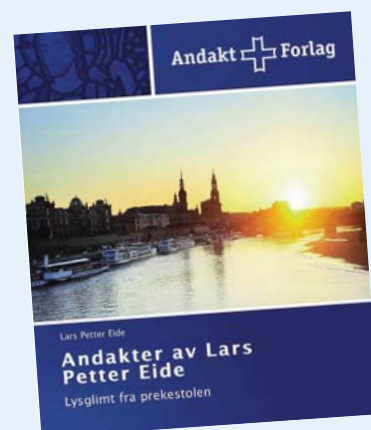
Et spørsmål som har vært oppe til diskusjon i media i det siste er hva en andakt egentlig er. Denne andaktsamlingen gir oss et godt svar. Den viser oss lysglimt fra prekestolen og den maner til ettertanke med basis i den kristne tro. Det er nettopp ettertanke, denne betydning av ordet andakt, som er så framtrepende i denne lille boken. Teksten berører oss, og vi lærer i møtet med Jesu ord.

Den første andakten, for første søndag i advent, starter som en fortelling om hva lyset betyr for oss mennesker. Her trekker Lars Petter Eide linjer fra dåpslyset til lysets betydning for en trygg sjøfart og en trygg luftfart. Et langt spenn som viser oss lysets kraft og betydning.

Vi følger tekstene videre gjennom kirkeåret hvor kirkens ulike symboler trekkes frem og forklares. Påskedagens andakt, som har overskriften «Det største av alle mysterier», handler om det som hendte i påsketiden og viser oss Jesus som verdens lys.

Denne lille boken er virkelig et lysglimt som varmer, med korte fortellinger fra Bibelen, fra søndag til søndag, og den gir leseren et godt svar på spørsmålet hva andakt betyr og hva en andakt kan være. ●

Lars Petter Eide: Lysglimt fra prekestolen. Andakt forlag, 2014

Trivsel og varme på Nabokafeen

Nabokaféen har, fra sin spede begynnelse, utviklet seg til å bli et skattet formiddagstilbud i nærmiljøet takket være ildsjelene Esther Motzfeldt Andersen, Hildegard Kanestrøm, Anna-Helene Midthun, Anne Karin Andersen og Reidar Kanestrøm.

TEKST: FRIVILLIGHETSKOORDINATOR
HILDE KARIN WOLTER. FOTO: REIDAR
KANESTRØM OG LINDA BÅRDSSEN.

Nabokafeen på Nesttun har nylig feiret 10-årsjubileum. Kaféen holder til i Birkeland menighetshus (Øvsttunveien 29), er åpen hver tirsdag mellom kl. 12 og 14 (unntatt i skoleferien), og drives av Birkeland diakoniatvalg. Utenom diakon Linda Bårdsen er den basert på frivillig innsats av fem ildsjeler.

Formiddagsmat på Nabokafeen

Er du ute og går, eller ønsker litt variasjon i hverdagen, er det lurt å legge turen innom Nabokafeen. Ja, hvorfor ikke ta formiddagsmaten her? Billigere mat finnes ikke i mils omkrets. Her får du servert kaffe/te, rundstykker, vafler og suppe med brød og saft. Og på toppen av det hele treffer du kanskje kjentfolk, eller du blir kjent med nye i ditt nabolag.

Både gjestene og de som driver kaféen ser fram til det ukentlige treffet på menighetshuset. Anna Helene Midthun, en av frivillige damene på kjøkkenet, forteller at da hun startet som frivillig medarbeider var det for å ha noe å gjøre, men nå er hun med fordi det er så kjekt. Alle de frivillige damene forteller at de trives godt i miljøet.

– Vi liker det, det er trivelig. De som kommer er fornøyd og glad, og det påvirker meg, sier Anne Karin Andersen.

Menighetsbladet vil presentere og gjøre litt stas på noen av de mange flotte frivillige medarbeiderne i menighetene. Tidligere har vi møtt ildsjeler i Fana, Skjold, Storetveit, Slettebakken og Bønes, denne gangen er stafettspinnen i Birkeland. Til sist avsluttes serien i Søreide menighet.

Påfyll og ettertanke

Felles for de frivillige medarbeiderne er at de setter stor pris på fellesskapet og er med på å drive kaféen like mye for sin egen del som for gjestene som kommer. Hver tirsdag har de en «stille stund» sammen på kjøkkenet som diakonen har ansvar for å lede.

– Et sted for påfyll og ettertanke, sier Anne Karin Andersen om denne lille samlingen, som har stor betydning for de frivillige som driver kaféen.

Samtlige av de frivillige, med Esther Motzfeldt Andersen som den med lengst fartstid, har vært med i driften i mange år. Det er ingen tvil om at det gode miljøet blant medarbeiderne, og samarbeidet med diakonen, bidrar til at alle blir med år etter år. Det gode samspillet mellom personalet smitter over på gjestene, og Reidar Kanestrøm, den femte frivillige medarbeideren, forteller at noe av det han setter mest pris på er de gode samtaler med besøkende i kaféen. Med kaffe og vafler på bordet er det duket for gode samtaler og et verdsatt avbrudd i hverdagen.

Undringsstund i peisestuen

Og skulle du ha behov for mer påfyll, kan Nabokaféen tilby «Undringsstund» i peisestuen annenhver tirsdag kl. 13 til 14. Mennesker undrer seg over mangt og mye, og her har vi mulighet til å undres litt sammen. Undringsstunden ledes av en av menighetens prester. De fem ildsjelene er pensjonister, og forteller at det å bidra til kaféens drift er en positiv syssel.

– Det er noe fast å gå til, det er

SKAPER SAMHOLD: – Det er noe fast å gå til, det er forpliktende og det er en mulighet til å bli kjent med andre i menigheten og nærmiljøet, sier Hildegard Kanestrøm.

EN STILLE STUND: – Et sted for påfyll og ettertanke, sier Anne Karin Andersen om en ukentlig «stille stund» på kjøkkenet de fem frivillige har sammen med diakon Linda Bårdsen.

forpliktende og det er en mulighet til å bli kjent med andre i menigheten og nærmiljøet, sier Hildegard Kanestrøm.

Esther føyer til at godt etablerte rutiner og en fin fordeling av oppgaver også bidrar

DEN GODE SAMTALEN: Noe av det jeg setter mest pris på i kafeen, er de gode samtalene, sier Reidar Kanestrøm (til venstre). Til høyre: Anna-Helene Midthun.

GODT SAMARBEID: – Godt etablerte rutiner og en fin fordeling av oppgaver bidrar til trivselen i nabokafeen, sier Esther Motzfeldt Andersen.

til trivselen. Det er ingen tvil om at nabokafeen er et diakonalt tilbud i menigheten som er verdsatt av mange. Når Reidar triller «åpent» skiltet ut i gaten hver tirsdag, er alt som det skal og bør være. ●

Klimapilegrim 2015 er i gang

I sommer vil Klimapilegrim 2015 ha deg med på å gå for global klimarettferdighet. Gjerne på ditt hjemsted!

TEKST: KIRKEAKTUELT.NO

VANDRERE: Tusenvis av klimapilegrimer deltok i november på en 38 dager lang klimavandring på Filippinene. FOTO: P. JEFFREY/KN

Klimaendringene truer skaperverket og menneskeheten, og rammer de fattige i verden hardest. Kampanjen Klimapilegrim 2015 vil fortelle beslutningstakere i Norge og globalt at vi trenger en rettferdig internasjonal klimaavtale for å stanse klimaendringene. På Skaperverkets dag 7. juni starter Klimapilegrim 2015 på Selje, Svalbard og i Kirkenes.

Klimapilegrim 2015 er

en del av en internasjonal, tverrkirkelig mobilisering for en rettferdig klimaavtale i Paris.

Under Klimapilegrim 2015 vil det bli samlet inn underskrifter med budskap om at Norge må bidra med mindre utslipp og mer penger til klimatiltak i utsatte land. Antall vandrede kilometer registreres på Klimapilegrim 2015s nettside.

Alle menigheter oppfordres til å markere

Klimapilegrim 2015 ved å tematisere klimasaken i en gudstjeneste, vandring eller annet arrangement i løpet av sommeren.

Vil du høre mer om Klimapilegrim 2015-arrangementer og pilegrimsvandring? Kan du arrangere noe på ditt hjemsted? Sjekk inn og registrer ditt arrangement på www.klimapilegrim.no Materieell finner du på www.gronnkirke.no/index.cfm?id=423724 ●

Korprosjekt ved olsok

Fana-kantor Jan Røshol inviterar til eit korprosjekt i høve olsosgudstenesta og arrangementet etterpå.

Messiaskoret og Prosjektkor vil då synge ved gudstjenesten og etter arrangement.

Organist blir Andrew Holdman (Os kyrkjelyd). Songarane må møte i Galleriet i Fana kyrkje 29. juli kl. 17.30. Send gjerne påmelding til Jan Røshol og angi om du vil ha tilsendt nokon av notane. Aktuelle songar er *Hallelujakoret* (Händel), *Morg-*

ensang for blandakor og mannskor (Gade), *See the Conquering Heros* (*Deg være ære*), *Bruremarsj frå Øre* og *Vitae Lux*. Ellers blir det lagt opp til fellessong på salmane *Må din vei komme deg i møte*, *Fagert er landet* og *Led meg Gud* (*Lead me Lord*). ●

Ny vri på tradisjonsrik olsokfest

I mange år har vi feira olsok med olsokmesse i Fana kyrkje og påfylgjande folkefest på Hordamuseet. Vi takkar Hordamuseet for glimrande samarbeid både når det gjeld å legge forholda godt til rette i førebuingssfasen, og i sjølve gjennomføringa av programmet på Olsokdagen 29. juli.

AV PROST PER BARSNES

Når vi dette året likevel ynskjer å endre litt på opplegget, så er det ikkje grunna misnøye. Ynskjet spring derimot ut av ein lyst til å prøve eit nytt konsept. Ein viktig grunn er at vi har erfart at den fysiske avstanden mellom Fana kyrkje og Hordamuseet er arrangementsmessig litt krevjande. Vi vil difor utprøve eit samspel mellom gudstenesta i Fana kyrkje og folkefest i Fana kulturpark, med program i Fana amfi.

Vi ynskjer vidare å forsterke invitasjonen til heile byen. For det er ikkje mange andre stader i Bergen at olsok blir markert slik som i Fana. Vi kjenner sjølvstapt eit spesielt ansvar sidan Bergen kommune ved tusenårsskiftet valde kulturlandskapet ved Fana kyrkje til tusenårsstad for Bergen, der Fana kyrkje i sitt ytre er den sentrale skulpturen på tusenårsstaden, og i sitt indre er ein tradisjonsberande samlingsstad.

Fana kyrkje var i mellomalderen eit pilgrimsmål som folk vandra til for å søke helsebot til både sjel og kropp. Sentralt i biletet stod den undergerande sølvkrossen på altaret.

Frå eit arrangement i Fana amfi. ARKIVFOTO

«Tider skal komme / tider skal henrulle, / slekt skal følge slekters gang / aldri forstummer tonen fra himlen / i sjelens glade pilgrimssang.»

Tradisjonen tru samlast vi til olsokmesse i Fana kyrkje kl. 19. Predikantblirtidlegare domprost i Stavanger, Berit Andersen. Etter olsokmessa i byens nest eldste bygning blir det folkefest i Fana kulturpark med program i Fana amfi. Med tanke på mat og drikke held vi fast på tradisjonen

med korgafest. Alle tek med ei korg med mat og drikke til seg og sine, pluss litt ekstra, så ein kan dele med andre, om nokon har gløymt seg.

Dei som tradisjonen tru har delteke med programinnslag under folkefesten på Hordamuseet blir med også i år. Så arrangementet vil gi gjenkjenning, samtidig som det blir fornya.

Hjarteleg vel møtt på olsokfest 29. juli frå Fana prosti og heile byen! ●

ILL: «OLAV DEN HELLIGES DØD» AV P.N. ARBO (1859)

985 år sidan Stiklestad-slaget

Olav den heilage falt på Stiklestad 29. juli 1030, og dermed skulle olsok vere 28. juli om kvelden (og natt til 29. juli).

Men olsok har etter kvart blitt brukt om sjølve Olavsdagen 29. juli. Dagen er markert med ei øks på primstaven.

Markeringa i Fana prosti byrjar i år med olsokmesse i Fana kyrkje onsdag 29. juli kl. 19.00 ved domprost h.v. Berit

Andersen og kapellan Maren Flotve Tischendorf. For øvrig deltar Messiaskoret og prosjektkor, Fanasolistar og Andrew Holdman, som er organist i Os.

Etter gudstenesta blir det korgafest i Fana kulturpark

med program i amfiet. Der som været skulle bli dårlig, vil korgafesten bli flytta til menighetssenteret. Der vil det bli kulturelle innslag, noko til ettertanke og quiz. Vi avsluttar det heile med å ynskje kvarandre velsigning. ●

Bli speidar-konfirmant!

I disse vårdagane med tenåringar i kvite kappar over alt, er det fint å vite at ein kan drive konfirmantundervisning på ulike vis. KFUK-KFUM-speidarane har eit opplegg som kan passe dei som trivs med å vere ute.

TEKST: KIRKEAKTUEL.T.NO

Å vere speidar er mellom anna å ta vare på skaparverket og kvarandre. Ei sunn sjel i ein sunn lekam er noko både kyrkja og speidarane kan einast om.

Eit eige opplegg kan lastast ned frå nettsida www.ressursbanken.no/ressurser/konfirmantspeidinging. Her er mellom anna forslag til tretten samlingar, ei innføring i merkene og måla for samlingane. ●

SAMLING RUNDT LEIRBÅLET: Målsetjinga med konfirmantspeiding er å tilby ei god speidarramme rundt konfirmasjonstida.

FOTO: ØRJAN APELAND

Fredsuke

Merk av 20. – 27. september i kalenderen din. Da markeres årets kirkeuke for fred i Palestina og Israel.

«Kirkeuka for fred i Palestina og Israel» er en bønne- og solidaritetsuke for rettferdig fred, initiert av Kirkenes verdensråd. Målet er å gi et bidrag til å sikre fred, verdighet og like rettigheter for alle mennesker som lever i Palestina og Israel. Uka markeres av kirker og kirkelige organisasjoner i mange land rundt om i verden.

I 2008 oppfordret Kirkemøtet menighetene til å delta i den årlige solidaritetsuka. Hvert år blir det laget materiell som gjøres tilgjengelig for menighetene. Dette finner du på nettsiden www.kirkeukaforfred.no.

Kirkeuka for fred 2015 har tema «Muren». I materialet som utarbeides blir vi invitert til å høre palestinske og israelske fredsstemmer som forteller om hva mur og separasjon gjør med deres egne samfunn. ●

MUR: Israels omdiskuerte delemur.

FOTO: CREATIVE COMMONS/JUSTIN MCINTOSH

FANA KIRKE

Sommerkonserter i Middelalderkirken i Fana

Hver torsdag kl.12.00-12.45 fra 11/6 til 7/8.

*Tourist concerts in the middle age church in Fana
Thursday's 12.00-12.45 from June 11th to August 7th.*

PROGRAM: Orgel- og klavermusikk ved Kantorene

Solosang med et nasjonalt romantisk preg.

De fleste damesolistene stiller i bunad.

Torsdag 11/6 kl.12.00 Jan Røshol og Åshild Eriksen
Torsdag 18/6 kl.12.00 Ivar Mæland og Rikke Bergflødt
Torsdag 25/6 kl.12.00 Ivar Mæland og Ragnhild Sæle Bergflødt
Torsdag 2/7 kl.12.00 Ivar Mæland og Thea Berge
Torsdag 9/7 kl.12.00 Ivar Mæland og Cathrine Snipsøyr
Torsdag 16/7 kl.12.00 Jan Røshol og Marita Lervik
Torsdag 23/7 kl.12.00 Jan Røshol og Nina Martinsen
Torsdag 30/7 kl.12.00 Jan Røshol og Lin Gloppen
Torsdag 6/8 kl.12.00 Jan Røshol og Stian Økland

Etter konserten åpen kirke og salg av kaffe og kaker.

Solistene som medvirker er med i Fanasolistene som synger solo ved konserter og gudstjenester i Fana.

Med forbehold om programendringer.

Arr.: Fanasolistene og Ung Kirkesang
Med støtte fra Fana og Ytrebygda kulturkontor.

Vi tror på én Gud!

Vår kristne trosbekjennelse, vedtatt av kirkemøtet i Nikea i år 325, legger vekt på at det bare finnes én Gud.

AV ROLF ARMAND RASMUSSEN,
KAPELLAN I ÅSANE MENIGHET

Den nikenske bekjennelsen er fortsatt den mest utbredte og anerkjente av kristne trosbekjennelser. I den norske kirke brukes den først og fremst på høytidsdager, som den fremste bekjennelsen vår.

Tre religioner, tre bekjennelser

Som Bibel-lesere kjenner vi også til den jødiske trosbekjennelse. Den finner vi i 5. Mosebok 6.4, hvor Moses lærer folket: «Hør, Israel! Herren er vår Gud. Herren er én». Denne bekjennelsen blir jødene pålagt å bringe videre til sine barn; den skal gå i arv i jødefolket.

Islams trosbekjennelse lyder: «Det er ingen Gud uten Allah. Muhammed er Guds sendebud». Også denne skal formidles videre til nye generasjoner; helst skal far til det nye barnet straks hviske denne i øret, slik at den er det første det nye barnet hører.

Dette er tre bekjennelser som har én viktig ting felles: De avviser tro på flere guder. Det finnes bare én Gud. Det bekjenner godt over halvparten av menneskeheten. Vi tror på én Gud. Men betyr dette at det er den samme, ene Gud vi tror på? Logisk sett er det ingen nødvendighet. Det kan være tre helt ulike guder, selv om alle tre kalles «Gud».

Tempelet i Jerusalem

Disse tre religionene står i et innbyrdes historisk forhold. De hører sammen; har til dels samme røtter. Jødedommen kom først. Rundt år 1200 før Kristus kom tolv stammer inn i det som skulle bli Israel og slo seg ned der.

De hadde bak seg en flukt fra Egypt og

en ørkenferd som for alltid hadde smidd dem sammen. I det nye landet dannet de et forsvarsforbund og en felles gudsdyrkelse. De ville ikke overta de mange guddommer som alt var i landet.

Senere fikk folket en kort storhetstid under David og Salomo, og sistnevnte bygget et praktfullt tempel for den ene sanne Gud. Det var sentrum for jødisk gudsdyrkelse helt til Jerusalem med sitt tempel ble rasert av babylonerne i år 587 f.Kr. Dette ble en stor krise for jødisk tro, men de samlet seg rundt det å holde Mose-loven, og fikk til slutt både en viss frihet og tempelet tilbake.

Kristendom og jødedom

Kristendommen kom som den andre store monoteistiske (én-guds-troende) trosretning. Det er åpenbart at den sprang ut av jødedommen. Både Jesus og hans disipler var jøder. Det de prekte var ikke avskaffelsen, men fullbyrdelsen av jødedommen. Men dette vant ikke gjenklang hos alle jøder. Mange jøder, kanskje et flertall, tok avstand fra Jesu insistering på at forholdet til ham var avgjørende. Mens andre jøder, og et stigende antall av andre folk, mente at Jesus nettopp var oppfyllelsen av Guds løfter til israelsfolket.

Vi får dermed et asymmetrisk forhold: Kristne tror at jødenes Gud er identisk med den Gud Jesus kalte «Far», mens jøder mener at kristne har et uriktig gudsbilde. At skilsmissen mellom de to trosretningene begynte med at kristne jøder ble kastet ut av synagogen, gjorde det ikke lettere, og heller ikke at jøder har lidd meget urett, forfølgelse og grusomheter fra et Europa som i århundrer kalte seg kristent. At jøder av den grunn kan hate korset som et forfølgernes symbol, er til å forstå.

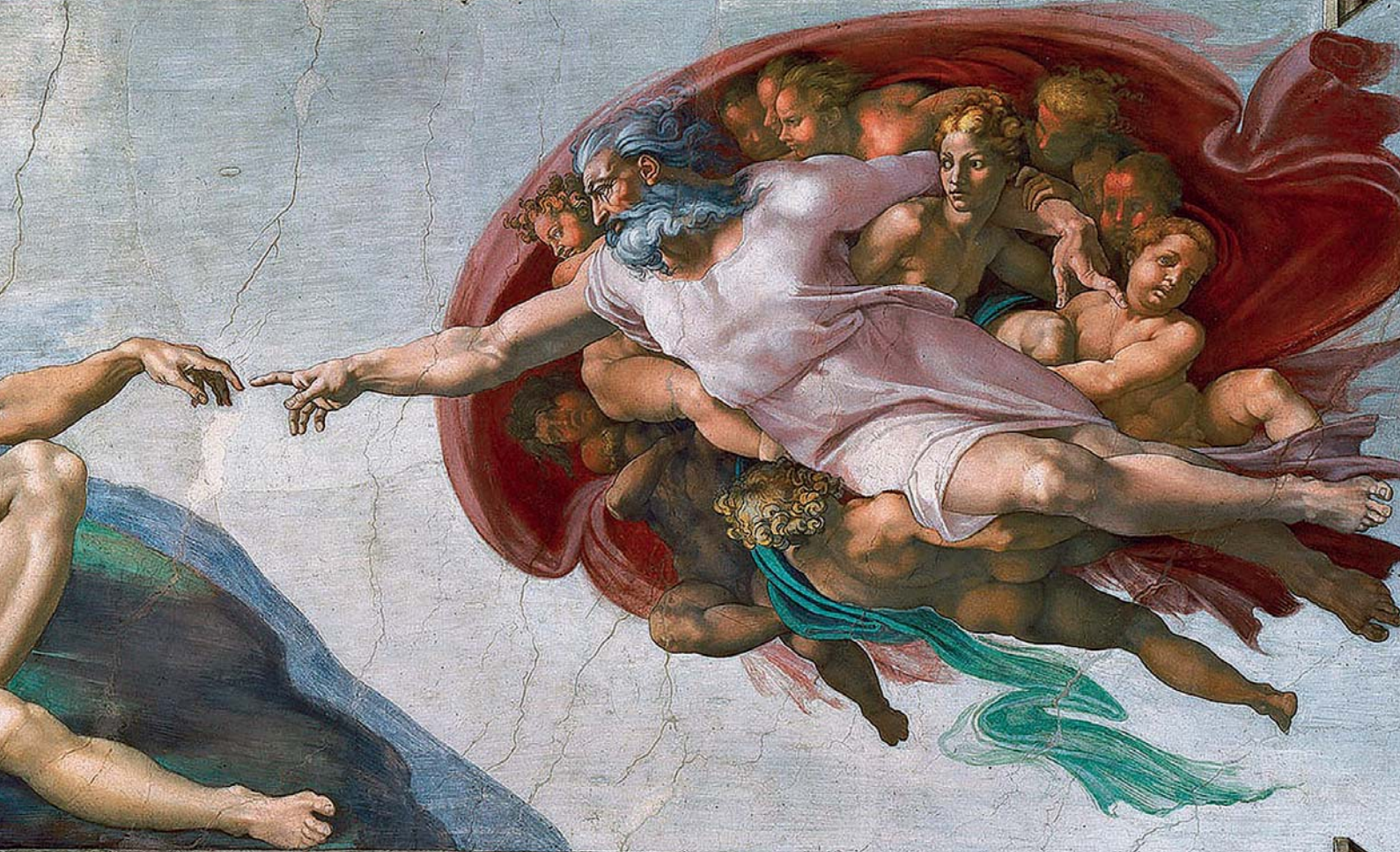

SKAPT I GUDS BILDE: «Skapelsen av Adam» er den mest kjente del av Michelangelos takutsmykning i Det sextinske kapell, utført på begynnelsen av 1500-tallet (sannsynligvis i 1511). Legg merke til at Gud og Adam har samme atletiske kroppstype, noe som nok er ment å peke mot skapelsesberetningen: «Gud sa: La oss lage mennesker i vårt bilde, så de ligner oss!» (1. Mos. 1, 26).

Bokens folk

Islam kom som den siste monoteistiske religion vel seks hundre år senere. Det skjedde ikke ved Middelhavet, men lenger sørøst i Arabia. Muhammed vokste opp i et samfunn der det fantes både kristne grupper og jødiske stammer. I sine åpenbaringer er han først vennlig innstilt til dem begge, og kaller dem «Bokens folk». Han venter at de vil godta hans visjoner som Guds siste, endegyldige åpenbaringer, og bøye seg inn under dem. Da det ikke skjer, og han særlig fra enkelte jødiske stammer møter kraftig motstand, blir tonen en annen.

Overtalelse byttes ut med tvang; fra nå av skal sverdet prege utbredelsen av den nye religionen. Det er i én forstand en suksess. I løpet av hundre år blir en rekke land fra Spania til Sentral-Asia lagt inn under den nye troen. Men samtidig forandres islam til en totalitær makt som vil ha full kontroll over sine undergittes liv.

Jøder og kristne tolereres, så lenge de er villige til å være annenklassens innbyggere. Sosiale og økonomiske forhold lokker til å gå over til islam; men for den som ombestemmer seg, er det ingen bønn: frafall fra islam blir straffet med døden.

Guds endegyldige budbærer

Til tross for dette ble det i enkelte muslimske samfunn en tålig god sameksistens mellom de tre trosretningene. De kristne korstogene var både et grelt utslag av ren maktkamp mellom islam og kristenheten, men også en arena der de møttes på like fot med gjensidig ny innsikt om hverandre. Taperne var jødene, som ble massakrert både i Europa og i sitt eget hjemland.

Islam av i dag har beholdt Muhammeds holdning til de to eldre religionene: Det er den sanne Gud (Allah) som har åpenbart

seg gjennom jødernes og de kristnes skrifter. men begge gruppene har avvist å anerkjenne ham som Guds endegyldige budbærer, og dermed avslørt seg som vantro. Der det er forskjeller mellom Koranen og Moseloven eller Det nye testamentet (NT), må det være Koranen som har rett, og de andre sies å ha forandret sine skrifter fra det opprinnelige.

Det er imidlertid ikke mulig for seriøse tekstforskere å påvise slike forandringer, hverken i Det gamle testamentet (GT) eller NT.

Respekt for andre troende

Hvordan forholder så jøder og kristne seg til dette? Er Allah den samme som den jødiske eller den kristne Gud? Det faller vanskelig å tro det. At de tre religioner sammen avviser flerguderi er ikke tilstrekkelig til å si at det er den samme Gud

som beskrives. Beskrivelsen av Allah i Koranen ligner ikke særlig på hvordan Gud beskrives i GT og NT. I stedet for Guds kjærlighetserklæringer til israelfolket, ja, til alle jordens folk, møter vi en gud som er mer opptatt av lydighet og straff enn av kjærlighet.

Jesus omtales med vennlighet, som en stor profet, men ikke som menneskenes Frelser, for ifølge Koranen døde han slett ikke på korset. Allah står fullstendig fritt til å bestemme alle ting, så selv ikke frelsen kan den mest trofaste muslim være sikker på. Både jøder og kristne er nødt til å fastslå: Islams Allah er ikke vår Gud.

Å felle en slik dom over andres tro er ikke det samme som å se ned på dem som tror slik. Det faller ikke vanskelig å finne alvorlig trosoverbevisning hos både jøder og muslimer. Men å respektere andre troende er noe annet enn å holde for sant det de tror på. ●

Lik kyrkja på Facebook

Rett før påske fekk Den norske kyrkja si eiga Facebook-side. Her får du nyhende, førehandvisning av videokampanjar og innblikk i kva medlemmar av Den norske kyrkja er opptekne av.

Finn sida på [facebook.com/dennorskekirke](https://www.facebook.com/dennorskekirke). Menighetsbladet oppfordrar alle til å like sida og spre det vidare til sine Facebook-vener. Her får du siste nytt om Den norske kyrkja aller først! ●

Dialog det står respekt av

Byens menigheter har et formelt samarbeid med seks misjonsorganisasjoner. Øystein Skauge, prost i Arna og Åsane, har stor sans for den minste av dem, Areopagos.

TEKST: TOR KRISTIANSEN
FOTO: ØYSTEIN SKAUGE

– Jeg har sett arbeidet på nært hold både i Hong Kong og Norge, og er fascinert av det jeg har sett. Ikke minst har organisasjonen vist stor respekt for en annen religion, buddhismen, og praktisert dialog på en forbilledlig måte. Jeg tror det er viktig i alle våre sammenhenger å møte andre mennesker med respekt, sier Øystein Skauge.

Respekt

Fem-seks ganger har han vært i Kina og Hong Kong og besøkt misjonens senter der, Tao Fong Shan. Nå planlegger han en tur til Asia i 2016 for at flere fra menighetene i Bjørgvin kan få besøke Hong Kong og Kina og oppleve arbeidet på nært hold. Kirken på Tao Fong Shan er bygget som et buddhistisk tempel.

Det er ikke stort, og har bare plass til 40-50 mennesker. Her blir det kristne budskapet forkynt tydelig og klart med en luthersk forankring, og dørene er åpne for kineserne. Senteret driver ikke minst kurs for kinesiske prester.

– Det er ekstrem mangel på prester i Kina, og de få som er der, blir lett utslitt. Derfor har faglig og menneskelig påfyll i Hong Kong stor betydning, sier Øystein.

Stillhet og meditasjon

– Hva kan vi lære av buddhistene?

– De har en ekstraordinær vennlighet og er noen av de mest strålende mennesker jeg har møtt. De tar imot oss kristne på en flott måte og har mye å lære oss. Våre religioner er ulike og skal ikke blandes. Likevel skal den møtes med respekt, sier Øystein Skauge.

Det er noe med stillhet, meditasjon og vandring i naturen som har beriket ham. I vår rastløse verden tror han vi har noe å lære ved å praktisere retreat. Men han mener at det går godt an å hente seg inn uten å sitte i lotusstilling.

SÆRPREG: Kirken på Tao Fong Shan er bygget som et buddhistisk tempel.

Samarbeid

Samarbeid Menighet og Misjon ble etablert i 1993, og er et samarbeid mellom Den norske kirke og misjonsorganisasjonene Areopagos, Den Norske Israelsmisjon, Det Norske Misjonsselskap, Himalpartner (tidligere Tibetmisjonen), Misjonsalliansen og Normisjon. Formålet er å styrke misjonsengasjementet i Den norske kirkes menigheter og arbeide for at misjon blir en integrert del av menighetens tro og liv.

Areopagos het frem til år 2000 Den nordisk kristne buddhistmisjon, eller «Buddhistmisjonen» på folkemunne. Navneskiftet kom som et resultat av at det gamle navnet ikke lenger fungerte.

Ble fascinert

Grunnleggeren Karl Ludvig Reichelt har hele tiden vært et forbilde. Han var student ved Misjonsskolen i Stavanger, og ble i 1903 sendt til Kina som misjonsprest for Det Norske Misjonsselskap.

Her møtte han buddhismen. Buddhistmunkenes visdom og åndelige praksis fa-

VED ALTERET: Lokket på døpefonten er formet som en buddhistisk pagode, men med kors på toppen. Midt på alteret (nede) ser vi hvordan det vokser et kors opp fra hovedsymbolet for buddhismen, lotusblomsten.

scinerte Reichelt. På mange måter var han preget av sin pietistiske oppvekst hele livet. Men møtet med Asias kulturer og med naturen utvidet og fordypet hans tro.

Her i Bergen har Areopagos støttet arbeidet til Domkirken menighets prest Hildegunn Isaksen. Hun har samarbeidet med representanter for andre religioner og selv invitert til stillhet og meditasjon i samlinger med Taize-preg. ●

Gratis lyd- bibliotek

Blant KABBs (Kristent arbeid blant blinde og svaksynte) mange gode tilbud, finnes lydbibliotek-tjenesten.

Lydbiblioteket ble opprettet allerede på 1960-tallet, og har fått lest inn store deler av den kristne litteraturen i Norge.

I dag inneholder lydbiblioteket nærmere 2.000 titler i ulike sjangre: Barnebøker, ungdomsbøker, skjønnlitterære bøker, biografier, historiske romaner, misjonslitteratur, lyrikk, teologi, lydbibler for barn og unge og oppbyggelige bøker. Alle som av en eller annen grunn ikke kan lese en ordinær bok, kan låne bøker hos KABB. Utlånstjenesten er gratis. Alle får lydbøkene sendt hjem med posten.

Send en epost, ta en telefon eller skriv et brev til KABB, så ordner de resten. Alle lydbøkene er produsert som Daisy, som er

LÅN EN LYDBOK: Lydbiblioteket har fått lest inn store deler av den kristne litteraturen i Norge.

en internasjonal standard for produksjon av lydbøker. For å få en god leseopplevelse av lydbøkene, er det best å benytte en Daisy-spiller som avspiller. Det er mange som har krav på å få en slik spiller fra hjelpemiddelsentralen.

Det går også an å laste ned software til en Daisy-spiller) fra internett. På den måten kan man lytte til bøkene via en

datamaskin. Eller man kan benytte en mp3-spiller. Det er også mulig å kjøpe en Daisy-spiller direkte fra en forhandler. ●

Kontakt KABB:

Adresse KABB, PB 333,

1802 Askim

epost: kabb@kabb.no

tlf: 69816981

Salmebok med punktskrift

Salmeboka har salmer på bokmål og nynorsk, tre samiske språk, kvensk, engelsk, svensk og finsk. Omsider er den nå på et enda et språk: Punktskrift for blinde og svaksynte.

Helt siden Norsk salmebok 2013 ble lansert, og ikke minst etter Salmeboka minutt for minutt på NRK TV, har det vært stor etterspørsel etter å få salmeboka tilrettelagt i punktskrift.

Kapitlene med salmer til de kristne høytidene er første bind ut i serien Norsk salmebok 2013 i punktskrift.

Etter hvert vil også de øvrige kapitlene komme ut i egne, tykke, lesbare verk for blinde og svaksynte som behersker punktskrift.

Norsk lyd- og blindeskriftsbibliotek har hatt oppgaven med å tilrettelegge punktskriftutgaven, som samlet sett blir en stor bok. Utlånsversjonen til privatpersoner blir trykt opp i mellom 60 og 70 vanlige punktskriftshefter, delt opp etter de ulike temaene i salmeboka. Over halve salmeboka er ferdig, og det er for ek-

SALMER I PUNKTSKRIFT: Føl teksten med fingertuppene, og syng med!

FOTO: NORSK LYD- OG BLINDESKRIFTBIBLIOTEK

sempel mulig å låne heftet med pinsesalmene. Det skal også utvikles en egen utgave for menigheter som ønsker å ha salmeboka tilgjengelig for sine besøkende. ●

Fri inngang for ledsager

Noen må av ulike grunner ha med ledsager når de deltar på arrangementer. Da er det viktig og riktig at ledsageren slipper inn uten billett.

En person med funksjonsnedsettelse, som har behov for assistanse for å kunne gå på et offentlig arrangement, kan søke sin kommune om å få ledsagerbevis. Ordningen er ikke lovpålagt, men tilbys i dag i nesten alle landets kommuner.

Et ledsagerbevis gir den funksjonshemmede anledning til å ta med seg en ledsager uten ekstra kostnader på blant annet offentlige kultur- og fritidsarrangement der ordningen aksepteres. Den funksjonshemmede må selv betale gjeldende inngangspris.

Det anbefales at alle menigheter ved kulturarrangement i kirken aksepterer ledsagerbevis når man selv står som ansvarlig arrangør og at man krever dette av ekstern aktør ved utleie. ●

Tid for andre? Tid som kan forandre? Kirkens SOS i Bergen trenger nye frivillige medarbeidere til vår døgnåpne krisetjeneste på telefon og nett! Inntakskurs starter 28. september.

Vil du gjøre en forskjell for mennesker som har det vanskelig og samtidig oppleve personlig utvikling? Som frivillig kan du velge mellom å lytte til mennesker på telefon eller chatte med dem på internett. Du får full opplæring og oppfølging underveis, og vi kan tilby et utviklende personlig og sosialt fellesskap. Tjenesten er velordnet og forutsigbar, og kan fint tilpasses jobb, studier eller pensjonisttilværelse.

Mer info: 55 32 58 45/941 83 654 eller se www.kirkens-sos.no/bjorgvin
Kirkens SOS er Norges største og eldste krisetjeneste på telefon og internett.

 Kirkens SOS

Ta kontakt dersom du ønsker at ditt barn eller din ungdom skal ha en skolehverdag hvor kristne verdier råder grunnen.

En skole hvor den enkelte har betydning!

Bergen Kristne Grunnskole
Øvre Kråkenes 49
Tlf 55 98 78 20, www.bkgs.no

Mellom hvert menighetsblad... følg med i

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10

Fax: 55 11 80 11

*Hver fredag:
Kunngjøring om
gudstjenester
i Fana Prosti.*

*E-post:
sylvi@fanaposten.no*

**Her kan din
annonse stå!**

Kontakt Frode Høyte
hoeyte@gmail.com

Begravelsesbyrået for
byen og distriktet

Solstrands
Begravelsesbyrå as

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP

*- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv*

Knut Helge
Polden

Espen
Polden

Tom
Wilson

Heine
Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Gi barnet ditt gode
verdier med på veien

Møllebakken Skole er
en kristen grunnskole med
små undervisningsgrupper,
gode faglige resultater, og
et inkluderende miljø som
elevene trives i.

Kontakt oss gjerne
for å få vite mer.

MØLLEBAKKEN SKOLE

Syvendedags Adventistsamfunnets grunnskole i Bergen

www.mollebakkenskole.no post@mollebakkenskole.no Tlf: 55 20 71 70

Samdals

BEGRAVELSESBYRÅ

Vi kan hjelpe til med
rådgivning og tilrettelegging ved
begravelse og bisettelser.

Døgnvakt 55 90 19 80
www.samdals.no
Håkonsgt. 13 • 5015 Bergen

Byens Trafikkskole

v/Domkirken
«Vegg i vegg med 5 videregående skoler»
i sentrum
Kontor: 55 31 07 00, kl. 08.30-16.00
Adresse: Kong Oscarsgt. 23, 5017 Bergen
Privat: Rolf Flatholm, 55 99 05 89, 970 78 787
BIL & MC

Kandidater til soknerådsvalet

Da denne utgaven av menighetsbladet gikk i trykken var ikke nominasjonskomiteens liste til soknerådsvalet 2015 i Fana komplett, men i skrivende stund er navnene under klare. Mer informasjon kommer i God Helg nr 4, med utgivelse tidlig i september.

- 1 Trude Hetland
- 2 Marianne Nordby
- 3 Marius Kyte Alfheim
- 4 Karl Henrik Fosse
- 5 Ragnhild Bergflødt
- 6 Elisabeth Jonassen
- 7 Olaf Heggdal
- 8 Kari Botnedal
- 9 Grethe Bjørndal Myhre
- 10 Oddvar Skre
- 11 Hans-Magnus Kjøge
- 12 Rune Kroken

**Kirkevalget
2015**

EUROSPAR

Blomsterdalen Matsenter AS

man-fre: 8-22 • lørdag: 9-20
tlf. 55 22 00 20

ALLTID LAVE PRISER
www.sparkjop.no

Her finner du oss: Kirkenes • Tromsø • Sveberg • Kristiansund
• Førde • Åsane • Kokstad • Allehelgensgt • Drotningstveit • Stord •
Haugesund • Stavanger • Sandnes • Bryne • Lyngdal • Kristiansand
• Arendal • Mjøndalen • Lørenskog • Hønefoss • Vestby • Halden

EL-TUNET

i Blomsterdalen

”Størst på lamper og skjermer”

Nytt tlf. nr
55 11 47 50

Vi har også
småelektriske
apparater og
gaveartikler.

Har du små eller store byggeplaner,
ring vår installasjonsavdeling.

Håvardstun Elektriske as

Ytrebygdsveien 237 - 5258 Blomsterdalen

Hvem-hva-hvor i Fana menighet Besøk vår hjemmeside: www.fana-menighet.no

Menighetskontoret
55 59 32 50

Prost Per Barsnes
55 59 32 55
per.barsnes@bergen.kirken.no
priv: 55 91 56 56 - 415 52 570

Sokneprest Gunnar Nesse
55 59 32 56 - 901 70 380
gunnar.nesse@bergen.kirken.no

**Adm. leder Jørgen
Kristoffer Svartvasmo**
55 59 32 51 - 95 42 41 42
Jorgen.Svartvasmo@
bergen.kirken.no

**Kapellan Maren Flotve
Tischendorf**
maren.flotve.tischendorf@
bergen.kirken.no

Frivillighetskoordinator
Liv Marit K. Evjen
55 59 32 54 - 920 91 187
liv.marit.k.evjen@
bergen.kirken.no

Kantor Jan Røshol (Fana)
55 59 32 52
jan.roshol@bergen.kirken.no

**Kantor Ivar Mæland
(Ytrebygda)**
481 82 533
ivar.maeland@bergen.kirken.no

Kirketjener Ann Kristin Hovland
55 59 71 07
ann.kristin.hovland@
bergen.kirken.no

Kirketjener Renate Olsen
55 59 32 66
renate.olsen@
bergen.kirken.no

**Trosopplæringsmedarbeider
Daniel Tveit**
daniel.tveit@bergen.kirken.no

**Barne- og ungdomsmusiker
Kristin E. Engeberg**
55 59 32 60
kristin.edwardsen.engeberg@
bergen.kirken.no

**Menighetspedagog
Eli Beate Nilsen**
55 59 32 59
elibeate@bergen.kirken.no

**Menighetsrådsleder
Tord Byrkjeland Berntsen**
932 89 354
tord.berntsen@gmail.com

Ytrebygda menighetsutvalg
Svein Berg
sveber5@gmail.com

Økonomiutvalget
Per Jonny Vik, 55 22 91 64

Gudstjenesteutvalget
Olaf Heggdal, 958 24 222

Trosopplæringsutvalget
Kari Flornes, 55 29 87 51

Kulturutvalget
Linbjørg Sæterdal, 959 78 425

Misjon/øumenikk-utvalget
Oddvar Aadland, 55 22 66 73

KFUK-KFUM:
KM-sekretær Åsmund Ulvedal
55 59 32 59
asmund.ulvedal@bergen.kirken.no

Voksenlaget, Tor Magne Birkeli
909 93 421 - tor.hild@online.no

**Åpen barnehage, styrer Kari
Frotveit - 413 28 003**

Leder Lisbeth Småland Søvik
411 07 458 - lissmaa@gmail.com

Fana Kyrkjekor
Lisbeth Andal Særvold
55 11 90 07 - saervold@online.no

Ytrebygda Kyrkjelag
Arvid Grostøl, 55 22 72 20

Dåp, vielse og begravelse:
Kirketorget 55 59 32 10
kirketorget@bergen.kirken.no
Kirkegård og gravstell
Tlf. man-fre 8-15: 55 59 39 00 -
gravplass@akasia.no

Åpen barnehage

Velkommen til åpen barnehage i kjelleren i Fana menighetscenter. Fana KFUK-KFUMs tilbud er for barn i alderen 0-6 år sammen med en voksen omsorgsperson. Åpen barnehage er et møtested for barn og voksne, der vennskap, fellesskap lek og læring står i fokus.

Åpningstider:

Mandag: 09.00-15.00

Tirsdag: 09.00-14.00

Torsdag: 09.00-14.00

Dette gjør vi:

- Lek og samlingstund - Felleslunch
- Aktiviteter/turer
- Babysang annenhver torsdag kl 13.00

Tilbudet er gratis. Du betaler kun for mat hvis dere spiser lunsj med oss. Det koster 25,- for voksen og 15,- for barn. Åpen barnehage har ingen påmelding og du kan komme og gå når du vil innenfor barnehagens åpningstid. Vi følger skoleruten for ferier og fridager.

Adresse: Fanaveien 320, 5244 Fana
413 28003 - post@openbarnehage.no
Facebook: Fana Åpen Barnehage ●

BUNNPRIS

PRISENE TIL BUNNS - IKKE UTVALGET!

FANA

Tilfestadvn. 230, 5243 Fana

Tlf. 55 91 57 61

Hjelp til tak og ventilasjon?

Ta kontakt med oss
tlf 55 11 69 69

FANA BLIKK

TAK OG VENTILASJONSSENTERET

Fanaveien 39 - 5221 Nesttun
Nettbutikk: www.fanablikk.no

Turdeltakerne i Ytrebygda kirke

Pensjonist-tur i Fana

Tirsdag 19. mai reiste 20 glade pensjonister i fem biler til nye Ytrebygda kirke i Blomsterdalen.

Der ble vi tatt vel imot av Svein Berg, som representant for menighetsutvalget. Vi samlet oss inne i den praktfulle menighets-salen, med svære vinduer ut mot vakker natur. Vi fikk høre om Ytrebygda Kyrkjelag, som alt fra 1960-årene arbeidet for å nå drømmen, ettersom stadig flere og flere flyttet utover i Fana. Det ble 50 år med stor trofasthet og utholdenhet og mye penger ble samlet inn. Den moderne kirken som ble tegnet av ABO arkitekter på Os, sto ferdig i 2011. Blålige glassmalerier ble utført av Sandnes-kunstneren Per Odd Orrestad. Dette er blitt en «nærkirke» under Fana sokn, med masse aktiviteter hver dag : et møtested + kulturarena + tydelig kirke, med masse tilbud for barn, unge og eldre.

Etter at vi hadde gått rundt både oppe og nedenunder og fått se mange fine kvaliteter, satte vi oss inne i kirkerommet, der kantor Ivar Mæland tok vel imot. Han er organist – uten orgel, men spilte så vakkert på flygelet tre kjente musikkstykker, før vi sammen sang en del fine vårsanger.

Reisen videre gikk «mellom bakkar og berg» til Hordamuseet på Stend. Der fikk vi se de vakre billedteppene til Ragna Breivik om Åsmund Fregdagjeve, tegnet av Gerhard Munthe og vandret gjennom den store utstillingen om liver til fiskarbonden.

Det smakte så deilig med varm betasuppe, lefse og kaffe, før vi avsluttet i det nyeste huset til båtutstillingen. Selv om det kom en del regn, ble dette en meget vellykket tur for alle som ble med. ●

Agnethe takker alle gode sjåfører!

Glassmaleriene i Ytrebygda kirke.

Svein Berg ønsker velkommen i Ytrebygda.

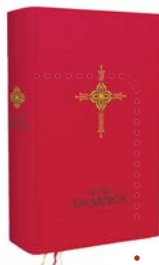
Måltidsfellesskap er viktig på tur

Salmer i flerstemte arrangementer

Onsdag 12. august samles vi på Kirketorget for å synge de flerstemmige salmene i salmeboken som vi ønsker å synge i Fana og Ytrebygda. Ta gjerne med egen salmebok!

Pause med kaffe og is i «blandet korarrangement» Ytrebygda kirke. ●

Onsdag 12. august, 19.30-21.30

Klarinett med «nogo attåt»

Ytrebygda kirke, torsdag 20. august 19.30: Den danske klarinettisten Mikael Børresen og Ytrebygda kirkes kantor debuterte fra Det Kgl. Danske musikkonservatoriums solistklasse med få ukers mellomrom våren 1976. Siden har de holdt kontakten og spilt sammen på vidt forskjellige steder. Børresen har en lang karriere som soloklarinettist i bl.a. Bremerhafens symfoni- og operaorkester, men har nå trappet med med å undervise og konsertere. I år blir det til en liten vestlandsturne som starter i Stryn og som via Bømlo avsluttes i Ytrebygda kirke. Utøverne har tidligere gjort stor suksess med sine blandede programmer, alt fra det klassiske repertoar til egne arrangementer av folketoner, tango, kletzmusikk, og gjerne en ABBA-melodi eller to. ●

Noen ord å ta med seg inn i sommeren

Jeg var på festspillåpningen på Torgalmeningen 26. mai, der tidligere biskop Gunnar Stålsett holdt åpningsforedraget. Han fokuserte på ordet «Kjærlighet», som er hovedtanken bak årets festspillprogram. Det var så inspirerende å høre på han, og da jeg kom hjem, slo jeg opp i den nye salmeboken og fant diktet: «*Så skjønn en drakt, så rik en duft*», nr 845, som handler om den vakre naturen og om vår far som står bak det hele og gir oss så mye å glede oss over. Så derfor: Kos dere med diktet i sommer, og gled dere over skaperverket! ●

MED HILSEN GYRI SKRE

TEKST: CARL DAVID AF WIRSÉN I 1889,
OVERSATT AV ØYSTEIN THELLE I 1995 OG
GJENGI TT ETTER TILLATELSE FRA HAM.

Så grønn en drakt, så rik en duft
har smykket dal og enger!
Nu strykes ømt av lys og luft
de fagre urtesenger.
Hør lundens sus og bekkens brus
forkynne hva som kommer:
Omsider blir det sommer!

Sin lykke, fred og sommerfryd
må yre fugler prise.
I mark og skog fra nord til syd
de jubler frem sin vise.
Hør håpets klang i deres sang,
i hymnen de lar kvede
fra blomstereng og rede.

Men du, o Gud, som gjør vår jord
så skjønn i slike stunder,
gi at jeg akter mest ditt ord
og nådens store under!
Som blomst og løv blir muld og støv,
skal vi og verden fare,
men Herrens miskunn vare.

Nye medarbeidere i Fana og Ytrebygda

Kristin Edvardsen Engeberg (30), er slett ikke ny i Fana menighet. Hun er født og har vokst opp i Ytrebygda, og helt fra konfirmasjonsalderen var hun

med som frivillig i KFUK/KFUMs virksomhet der. Fra 1.1.2013 har hun hatt diverse vikariater i Fana menighet og ble fast ansatt 1.1.2014. Det nye med Kristin er at hun fra 2015 er undervisningsleder, med ansvar for konfirmantplaner og for trosopplæring av barn og unge i alderen 0-18. Hun leder også babysang en gang i uken.

Kristin er utdannet som musikk lærer og har en bred arbeidserfaring, blant annet som lærer i skolen og som markedsansvarlig i et IT-selskap. Hun bor nå i Blomsterdalen med ektemann og en liten sønn på snart to år. Hun sier selv at det er spennende å være ansatt i en menighet som hun er så glad i. På Facebooksiden for trosopplæringen kan man se mer om hva hun og hennes medarbeidere driver med: www.facebook.com/tolfanasokn ●

Jørgen Svartvasmo, (26), er derimot ganske fersk i Fana. Fra påske har han overtatt som administrasjonsleder etter Marit Offerdal.

Denne stillingen er sentral i menighetens virksomhet, med ansvar for personalledelse og menighetens økonomi i tillegg til oppgaven som fast sekretær for soknerådet. Jørgen har allerede en del erfaring med denne typen arbeid fra et vikariat i tilsvarende stilling i Fyllingsdalen og tidligere i Sagene og Iladalen menighet. I Fana ser han som sin viktigste oppgave å bidra til helheten i menighetsarbeidet. Ting må henge sammen og informasjonen innen menigheten og ut fra menigheten må koordineres på en god måte, ikke minst på digitale medier. En spesiell hjertesak er ellers diakoni, ikke bare for eldre, men for barn og familier i alle faser.

Jørgen bor foreløpig i Fyllingsdalen, sammen med sin Celine og to tvillinggutter som fyller 4 år i juni. De er glade i å gå tur i skog og mark og det blir spennende å se om de to guttene blir like fanatiske Stabæk og Manchester City - tilhengere som sin far. Vi ønsker dem alle hjertelig velkommen! ●

Menighetskalender for Fana og Ytrebygda

dåp

Fana kirke

Tobias Tveranger Kleven
Jakob Elias Flatholm
Gard Haugland-Oddekalv
Laura Haugen Runde
Adelen Othelie Bygnes
Sophia Margrethe Wågsæther
Marita Aakre
Kristine Herland Stjernberg
Maria Hovden Bjørnset
Danilo Vettese Mørkve
Magnus Ytre-Arne Birkeland
Aron Gangdal
Jonas Vårbakken
Live Simonsen Ofstad
Noah Tillerli Sirevåg
Ella Sofie Jordal Opheim
Sander Angelvedt
Linnèa Angelvedt
Mathilde Hanedalen Bøthun
Filippa Haukedal Høie
Lyder Johan M. Helleseth
William Almeland Mohn
Kasandra Bialach
Noria Strandos Wilhelmsen
Kristoffer Sætre
Mina Bergflødt-Kvamme
Tora Eriksen
Thea Rage Skurtveit
Thomas Monsen
Emilie Aloysius Jensen
Henrik Simmenes
Sofie Ness Uldal
Jon Ulrik Holdhus Opdahl
Matilde Sæterbø Ørstavik
Lars Tufteland Hårde
Leah Larsen Sandvik
Cornelia Waardal Garmel
Tobias Askeland Eide
Philip Borgstein Søviknes
Sondre Valvatne
Andrea Nordrevoll Veka

Ytrebygda kirke

Marcus Hjørnevåg-Danielsen
Eline Sofie Bendixen
Jens Anton Kroken
Kasper Kristiansen Skadal
Emmy Louise Skare
Henriette Evjen Dyrkolbotn
Arthur M Hildre
Lars Andreas Birkeland
Thomas Mykland Fjell

vielser

Regine Aasheim og
Espen Andreassen
Lise Nordvik og Jonas Dale
Kirsten Ljosvoll og
Joachim Nordvik

Elin Sarai og Magne Almeland
Mette Irene Fratini og
Torry Kenneth Flesland
Marie Holmen og
Marius Birkenes
Ana Maria Addington og
Thomas Krokeide
Javiera Francisca Saavedra og
Tomas Håland
Lisa Cecilie Hansen og
Sverre Rasmussen
Lars Heine Njåstad og
Terese Mellingen
Linn Roalkvam og Kjetil Helvik

begravelser

Tor Edvard Levorsen
Oddmund Jorek Krey
Finn Revheim
Leiv Emil Samdal
Johan Hagelsteen Mohr
Henry Emil Øyjordsbakken
Turid Bødtker
Gunnar Ramstad
Bjørn Kipsgaard
Åshild Helga Gundersen
Aslaug Mjøs
Sigrid Louise Rysst
Kirsten Salbu
Gunvor Solheim
Kåre-Henning Aarlie
Trygve Sætre
Magnus Bernhard Fosse
Synneva Ragnhild Kobbeltvedt
Dagfinn Einar Liland
Oddvar Aadland
Arne Jørgen Lien
Liv Bakka
Vivian Eikemo Samsonsen
Johannes Birkeli
Yvonne Aislinn Buchtrup
Ella Sofie Buchtrup
Berit Johansen

gudstjenester

14. juni – 3. s. i treenighetstid.

Jes 60,4-5 Rom 8,28-30 Joh 1,35-51
11.00: Fana amfi v/Nesse og Barsnes. Skaperverkets dag. Nattverd. Offer: KFUK-KFUM Global. Kyrkjekoret. Kirkekaffe. 11.00: Ytrebygda v/Tischendorf. Dåp og nattverd. Opplegg for barn. Offer: Menighetsarbeidet. Kirkekaffe.

21. juni – 4. s. i treenighetstiden

Josva 24,19-24 1 Tess 2,5-13 Matt 16,24-27
11.00: Ytrebygda v/Nesse. Dåp

og nattverd. Opplegg for barn. Offer: Misjonshøyskolen NMS. Kirkekaffe.

28. juni – 5. s. i treenighetstiden

Ordsp 7,1-3 1. Kor 3,10-18 Matt 7,21-29
11.00: Fana v/Nesse. Dåp og nattverd. Offer: Misjonshøyskolen NMS. Kirkekaffe.

5. juli – 6. s. i treenighetstiden

Jer 1,4-10 Apj 20,24-32 Matt 16,13-20
11.00: Ytrebygda v/Barsnes. Dåp og nattverd. Offer: Menighetsarbeidet.

12. juli – 7. s. i treenighetstiden

Ordsp 30,7-9 1 Tim 6,17-19 Luk 19,1-10
11.00: Fana v/Barsnes. Dåp og nattverd. Offer: Menighetsarb.

19. juli – 8. s. i treenighetstiden

2 Mos 36,2-7 2 Kor 8,9-15 Mark 12,37b-44
11.00: Ytrebygda v/vikar. Dåp og nattverd. Offer: Norsk Luthersk Misjonssamband.

26. juli – 9. s. i treenighetstiden

Salme 145,9-16 1 Kor 4,3-5 Joh 8,2-11
11.00: Fana v/vikar. Dåp og nattverd. Norsk Luthersk Misjonssamband.

29. juli – Olsok

5 Mos 30,19-20a 2 Kor 4,6-11 Luk 9,23-26.
18.00: Fana. Kveldsgudstjeneste v/Tischendorf og tidl. domprost Berit Andersen. Offer: fellestiltak i prostiet. Korgafest og konsert i Fana Amfi etter gudstjenesten.

2. aug. – 10. s. i treenighetstiden

1 Mos 50,14-21 2 Kor 13,11-13 Matt 18,21-35
11.00: Ytrebygda v/Tischendorf. Dåp og nattverd. Offer: Norges KFUK-KFUM speidere.

9. aug. – 11. s. i treenighetstiden

2 Mos 20,1-17 Gal 5,1-6 Mark 2,23-28
11.00: Fana v/Nesse. Dåp og nattverd. Offer: Norges KFUK-KFUM speidere.

16. aug. – 12. s. i treenighetstid.

Jes 49,13-16 2 Kor 9,1-8 Luk 8,1-3

11.00: Fana v/Nesse. Skolestartgudstjeneste. Nattverd. Offer: Menigheten trosopplæring. Kirkekaffe/smørelunsj.

11.00: Ytrebygda v/Tischendorf. Skolestartgudstj. Nattverd. Offer: Menigheten trosopplæring. Kirkekaffe/smørelunsj.

23. aug. – 13. s. i treenighetstid.

2 Krøn 1,7-12 Ef 4,11-16 Luk 12,41-48
11.00: Fana v/Barsnes. Gudstjeneste med nattverd. Offer: Menighetens misjonsprosjekt. Kirkekaffe.
13.00: Fana v/Barsnes. Dåpsgudstjeneste. Offer: Menighetens trosopplæring.
11.00: Ytrebygda v/Nesse. Gudstjeneste med dåp og nattverd. Opplegg for barn. Offer: Menighetens misjonsprosjekt. Kirkekaffe.

30. august – Vingårdssøndagen

5 Mos 8,7+11-18 Luk 17,7-10 1 Kor 3,4-11 (P)
11.00: Ytrebygda. Gudstjeneste v/Maren F. Tischendorf, Kristin Engeberg og Åsmund Ulvedal. Konfirmantpresentasjon. Offer: Fana KFUK-KFUM/Menighetens ungdomsarbeid.
14.00: Fana. Gudstjeneste v/Maren F. Tischendorf, Kristin Engeberg og Åsmund Ulvedal. Konfirmantpresentasjon. Offer: Fana KFUK-KFUM/Menighetens ungdomsarbeid.

6. sept. – 15. s. i treenighetstid.

2 Mos 19,1-6 Fil 4,10-14 Luk 10,38-42
11.00: Fana v/Braut. Dåp og nattverd. Offer: Norsk Gideon bibelmisjon. Kirkekaffe.
19.00: Ytrebygda. Kveldsgudstjeneste v/Tischendorf. Bønnevandring. Nattverd. Y-klubb fra 17.30.

13. sept. – 16. s. i treenighetstid.

Salme 13,2-6 1 Pet 4,12-19 Matt 5,10-12
11.00: Fana v/Nesse. Nattverd. Offer: Menighetsarbeidet. Kirkekaffe.
13.00: Fana v/Nesse. Dåpsgudstjeneste. Offer: Menighetens trosopplæring.
11.00: Ytrebygda v/Tischendorf. Familiegudstjeneste. Dåp. Offer: Menighetsarbeidet. Kirkekaffe.